

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Marcellae Vidvae, Ex ea quæ est per D. Hieronymum ad Principam virginem. Obijt Anno à Christo nato 410. Innocentij Rom. Pontif. 9. Honor. 16. Theodos. 3. Impp. paulò post vrbem ab Athalarico ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

dam duorum stadiorum spatio, quem Manuthe nominabant. Hic erat malignorum spirituum insidijs omnibus infestus, quem Theophilus Praeses Alexandrinus saepenumero ab ea peste liberare voluerat, sed morte tandem praeceps, quod toramente meditabatur, ad exitum perducere non potuit. Huic Cyrillus successit; qui cum pari diligentia in eam rem incumberet, & vota & preces ardentissimo studio Deo nuncuparet, ut viam modique ostenderet quo malignorum hostium ceterum ex eo loco profigare posset. Angelus Domini in visione ei apparenſ mandauit, ut sacra martyrum Cyri & Iohannis corpora una cum sanctissimi Marci Euangelista reliquijs eum in locum transferret, quorum praesentia dæmones continuo in fugam verterentur. Hac itaque occasione sacre martyrum reliquias vicesimo octauo mensis Iulij in Manuthe translatae sunt, quarum Corpora ea adueni maligni spiritus in fugam versi, & locus ta in vicum omnipotenti Deo cum maximo populi totius Manuthe, gaudio consecratus est.

VITA S. MARCELLAE VIDVÆ, EX

^{ta que est per D. Hieronymum ad Principam virginem. Obiit Anno à Christo nato 410. Innocentij Rom. Pontif. 9. Honor. 16. Theodos. 3. Impp. paulo post urbem ab Athala- rico Gothor. rege expugna-}

^{tam.}

<sup>Epiſtola 16
Vide Cæſ.
Baron' Ann.
Tom 5.
& not. in
marty. R. G.</sup>

Marcella Romanæ urbis inclytum decus, scilicet Ianuarij illustri admodum orta familia, facta est. Patria eius, opibus & nobilitate contempta, pauperitate & humilitate nobilior. Orba patris morte, Maritum se viro quoque post nuptias septimo mense priuatis mense amittit.

Kk 3

ter con-

522 VITA S. MARCELLAE
ter consules nomen est, propter etatem & anti-
quitatem familie, & insignem, quod maximè vi-
ris placere consueuit, decorum corporis, & mo-
rum temperantiam ambitiosus peteret, salsque
longævus polliceretur diuitias. Albinaque ma-
ter tam clarum præsidium viduatæ domus vltro
appeteret, illa respondit, Si vellem nubere, & no-
xternæ me cuperem pudicitia dedicare, virique
maritum quererem, non hereditatem. Illoque
mandante, posse & senes diu viuere, & iuvenes
cito mori, eleganter lufsi; iuuenis potest quidem
cito mori, sed ienex diu viuere non potest. Quia
sententia repudiatus, exemplo cæteris fuit, vni-
us nuptias desperarent.

Secondas
nuptias re-
spuit.

Ephes. 5.
Vestitus]
eius.

Difficile est in maledica ciuitate, & in vbe, in
qua orbis quondam populus fuit, palmaque virtu-
rum, si honestis detraherent, & pura ac munda
macularent, non aliquam sinistri rumor fabu-
lam contrahere. Sed quis vñquam de hac mulie-
re, quod displiceret, audiuit, vt crederet? Quis
credidit, vt non magis seipsum malignitas &
infamia condemnaret? Ab hac primum confusa
gentilitas est, dum omnibus pacuit, quæ esset vidui-
tas Christiana, quam & conscientia & habitus pro-
mittebat. Illæ enim solent purpurissio & ceruña
ora depingere, sericis nitere vestibus, & splendere
gemmae, aurum portare ceruicibus, & auribus
perforatis rubri maris preciosissima grana sus-
pendere, fragrare musco mure, maritos ita plan-
gere, vt tandem dominatu eorum se caruisse iz-
tentur, querantque alios, non quibus iuxta Dei
sententiam seruant, sed quibus imperent. Nostra
vidua talibus vfa est vestibus, quibus arceret fri-
gus non membra nudaret; aurum vñque ad annu-
li signaculum repudians, & magis in ventribus
egeno-

egenorum, quam in marsupijs recondens. Nusquam sine matre. Nullum clericorum aut monachorum (quod amplae domas interdum exigebat necessitas) vidit absque arbitris. Semper in comitatu suo virgines ac vi duas, & ipsas graues fœminas habuit, sciens ex lasciuia puellarum sèpè de dominarum moribus iudicari, & qualis quæque sit talium consortio delectari.

Divinarum scripturarum ardor erat incredibilis, & in lege Domini die ac nocte meditabatur. Illerant moderata ieunia, carnium abstinentia, vini odor magis, quam gustus, propter stomachum & frequentes infirmitates. Raro procedebat ad publicum: & maximè nobilium matronarum vitabat domos: ne cogeretur videre quod contempserat; Apostolorum & martyrum basilicas secretis celebrans orationibus, & quæ populorum frequentiam declinarent. Matri intentum obediens, vt interdum faceret quod nobilitat. Nam cum illa suum diligenter sanguinem, & absque filiis & nepotibus vellet in fratribus liberoru[m] confidere, ista pauperes eligebat, & tamen matri contrarie non poterat; monilia, & quicquid suppellectilis fuit; diuitibus pericula concedens, magisque volens pecuniam perdere quam parentis animum contristare.

Nulla eo tempore nobilium fœminarum noviterat Roma propositum monachorum, nec audiebat propter rei nouitatem, ignominiosum, vt tunc putabatur, & vile in populis nomen assun-
tere. Hec ab Alexandrinis prius sacerdotibus, Marcella p[ro]p[ter] Roma mona-
Papaque Athanasio, & postea Petro, qui perse- sticā vitam
quitionem Arianæ hæreseos declinantes, quasi proficitur.
ad tuuissimum confessionis suæ portum Româ cōf-
fegerant, vitam B. Antonij adhuc tunc viuentis

Kk 4

monaste-

524 VITA S. MARCELLAE
monasteriorumq; in Thebaide, Pachumij, & virginū ac viduarū didicit disciplinam. Nec erubuit profiteri, quod Christo placere cognoverat. Hac multos post annos imitata est Sophronia & alia, quibus rectissimè illud Ennianum aptari potest: Utinam ne in nemore Pelio. Huius amicitij fructa est Paula venerabilis. In huius cubiculo nutrita Eustochium virginitatis decus; ut facilis aestimatio sit, qualis magistra, vbi tales discipulae.

Annis igitur plurimis sic suam transegit etatem, ut antē se vetulam cerneret, quam adolescentulam fuisse meminisset, laudans illud Platonicum, qui Philosophiam, meditationem mortis esse dixit; Sic ergo etatem duxit, & vixit, ut semper se crederet esse moriturā. Sic induita est vestibus, ut meminisset sepulchri, offerens hostiam rationabilem, viuam, placentem Deo.

Denique cum & me Romanum cum sanctis Pontificibus Paulino & Epiphanio ecclesiastica traxisset necessitas, & verecundè nobilium foeminarum oculos declinarem, ita égit secundum Apostolum importunè, opportunè, ut pudorem meum sua superaret industria. Et quia alicuius tuco nominis esse existimabar super studio scripturarum, nunquam conuenit, quin de scripturis aliquid interrogaret; nec statim acquiesceret, sed moueret è contrario quæstiones, non ut contenderet, sed ut querendo disceret earum solutiones, quas opponi posse intelligebat. Quid in illa virtutum, quid ingenij, quid sanctitatis, quid puritatis innenerim, vereor dicere, ne fidem credulitatis excedam, & tibi maiorem dolorem incutiam, recordanti quanto bono carueris. Hoc solum dicam, quod quicquid in nobis fuit longo studio congrega-

Meditatio
mortis,

Roman.13,

2.Timoth.4

Scrutatur
diligenter
scripturas
Marcella.

congregatum, & meditatione diurna quasi in naturam versu*m*, hoc illa libauit, didicit atque possedit; ita ut post profec*tionem nostram*, si de aliquo testimonio scripturarum esset oborta contentio, ad illam iudicem pergeretur. Et quia valde prudens erat, sic ad interrogata respondebat, ^{Prudentia eius.}

ut in eo ipso, quod decebat, se discipulam fateretur. In nostrum locum statim audiuius te illius adhuc esse con*ortio*, & nunc quem ab illa ne transuersum quidem vnguem, ^{ad} dicitur, recessisse. Eadem domo, eodem cubiculo usum, ut omnibus in urbe clarissima notum fieret, & te matrem, & illam filiam reperisse. Suburbanus ager vobis pro monasterio fuit, & rus elec*tum* pro solitudine; multoque ita vixisti tempore, ut eximitatione vestri, & conuersione multorum, gauderemus Romam factam Hierosoly*mam*. Crebra virginum monasteria, monacho*rum* innumerabilis multitudo, ut pro frequentia ^{Roma fr. quentia,} servientium Deo, quod prius ignominia*rum* fuerat, esset postea gloria*rum*.

In hac tranquillitate & Domini seruiture, heretica in his prouincijs exorta tempestas, cuncta turbauit, & in tantam rabiem concitata est, ut nec fiduci, nec ulli bonorum parceret. Et quasi parum effet, hic vniuersa mouisse, nauem plenam blasphemiarum Romano intulit portui. Tunc sancta Marcella, quae diu se, cohibuerat, ne per emulacionem quippiam facere videretur, postquam sensit fidem Apostolic*rum* ore laudatam, in plenisque violari, ita ut sacerdotes quoq*ue* & nonnullos monachorum, maximeque seculi homines in assensu hereticis v*e*lam su*m* traheret, ac simplicitati illuderet. Episco*p* qui de suo ingenio ceteros estimabat, publicè restitit.

restitit: malens Deo placere, quam hominibus
Damnationis hæreticorum hæc fuit principium,
dum acciti frequentibus literis hæretici, ut se de-
fenderent, venire non sunt ausi; tantaque vis con-
scientia fuit, ut absentes damnari, quam praesen-
tes coargui maluerint. Huius tam gloriose victo-
ræ origo Marcella est; tuq; caput horum & cau-
sa bonorum, scis me vera narrare, quem nos vix
de multis pauca dicere, ne legendi fastidium fa-
ciat odiosa replicatio. Dum hec aguntur in lebus
terribilis de occidente rumor afferatur, obfideri
Romam, & auro salutem ciuium redimi, spolia-
tosque rursum circundari, ut post substantiam vi-
tam quoque perderent. Capitur Vrbs, quæ totum
cepit orbem; imo fame perit, ante quam gladio,

Roma capta
a Gothis.
valida ibi-
de famæ,

& vix pauci qui caperentur, inuenti sunt. Ad ne-
fandos cibos erupit elurientium rabies, & sua in
uicem membra laniarunt, dum mater non parcit
laetenti infantia, & suo recipit vtero, quem pau-
lo ante effuderat. Nocte Moab capta est, nocte ce-
cidit murus eius.

*Quis cladem illius noctis, quis funera fando
Explicit? aut posset lachrymis aquare dolorem?
Vrbs antiqua ruit, multos dominata per annos;
Plurima perque vias sparguntur inertia paxem.
Corpora, perq; domos, & plurima mortis inago.
Cum interim, ut in tanta confusione rerum, Mar-
cellæ quoque domum cruentus victor ingredi-
tur.*

Intrepido vultu excepisse dicitur introgres-
Marcella' ces; cumque posceretur aurum, & defossas opes
ditur fusti. vili excusaret tunica, non tamen fecit fidem vo-
bus & flagel Juntariæ paupertatis. Cæsam fustibus flagellisq;
bis. aiunt non sensisse tormenta, sed hoc lachrymis, hoc

hoc pedibus eorum egisse prostrata, ne te à suo confortio separarent, ne sustineret adolescentia, quod senilis ætas timere non poterat. Christus dura corda molliuit, & inter cruentos gladios inuenit locum pietas; cumque & illam & te ad Apostoli Pauli basilicam Barbari deduxissent, ut vel salutem vobis ostenderent, vel sepulchrum, intantam latitudinem dicitur erupisse, ut gratias agere Deo, quod te integrâ sibi reseruasset, quod pauperem illâ nō fecisset captivitas, sed inuenisset; & egredi quotidiano cibo, quod saturata Christo non sentiret esuriem, quod & voce & opere loqueretur. Nuda exiui de vetero matris meæ, nuda & reuertar. Sicut Domino visum est, ita & factum est. Post aliquot dies fano, integro, vegetoq; cor. Reddit animo puerulo obdormiuit in Domino, & te paupertatem, tulit, imò per te pauperes reliquit hæredes, claudens oculos in manibus tuis, reddens spiritum in tuis osculis, dum inter lachrymas tuas illa rideret, conscientiam.

Vitæ bona & præmijſ futurorum.

FEBRVA.